

STEPHEN KING

ZELENÁ MÍLA

Medzi nebom a peklom existujú zázraky

ikar

STEPHEN KING

ZELENÁ MÍŤA

Preložila Marína Gálisová

Stephen King
THE GREEN MILE

Copyright © 1996 by Stephen King
Published by agreement with the author
and the author's agents, The Lotts Agency, Ltd.
Translation © 2026 by Marína Gálisová
Jacket design © 2026 by Emil Křížka
Slovak edition © 2026 by IKAR, a.s.

ISBN 978-80-575-0504-4

PREDSLOV

List

27. október 1995

Drahý verný čitateľ!

Život je vrtkavý. Príbeh, ktorý sa v tejto knižke začína, existuje v takejto podobe vďaka náhodnej poznámke z úst realitného agenta, ktorého som nikdy osobne nestretol. Odohralo sa to pred rokom na Long Islande. Ralph Vicinanza, môj dlhoročný priateľ a spolupracovník (väčšinu času sa venuje predaju vydavateľských práv na knihy a poviedky do zahraničia), si tam práve prenajal dom. Agent poznamenal, že ten dom „vyzerá ako z knihy Charlesa Dickens“.

Ralph na tie slová stále myslel, keď v dome prijal prvú návštevu, britského vydavateľa Malcolma Edwardsa. Zopakoval ich Edwardsovi a potom sa pustili rozoberať Dickens. Edwards spomenul, že Dickens uverejňoval mnohé zo svojich príbehov na pokračovanie, buď v časopisoch, alebo v brožúrkach (v angličtine sa to nazývalo *chapbooks* a pôvod tohto slova, ktoré znamená, že ide o menšiu ako bežnú knihu, mi je záhadou, ale vždy sa mi páčilo, ako priateľsky a dôverne vyznieva). Niektoré romány, dodal Edwards, dokonca priamo vznikali a editovali sa tesne pred vydaním. Charles Dickens zrejme nepoznal autorský strach z deadlinu.

Dickensove romány na pokračovanie boli ohromne populárne, vlastne až také populárne, že jeden z nich v Baltimore predznamenal tragédiu. Veľká skupina Dickensových fanúšikov sa natlačila do prístaviska a tam očakávala príchod anglickej lode s výtlačkami posledného dielu *Starožitníkovho krámu* na palube. Podľa príbehu niekoľko budúcich čitateľov v tlačnici popadlo do vody a utopilo sa.

Nemyslím si, že Malcolm s Ralphom chceli, aby sa ktoľvek utopil, ale rozhodne boli zvedaví, čo sa stane, ak v súčasnosti vyskúšajú román na pokračovanie. Ani jeden si hneď neuvedomil, že sa to už stalo, a to najmenej dvakrát (skutočne niet ničoho nového pod slnkom). Tom Wolfe uverejňoval prvú verziu svojho románu *Ohňostroj márnosti* na pokračovanie v časopise *Rolling Stone* a Michael McDowell (*The Amulet*, *Gilded Needles*, *The Elementals* a scenár filmu *Beetlejuice*) uverejňoval román *Blackwater* na pokračovanie v paperbackoch. Tento román – hororový príbeh o južanskej rodine s neprijemnou dedičnou črtou premeny na ali gátory – nepatrí k McDowellovým najlepším, ale v rámci vydavateľstva Avon Books bol dosť úspešný.

A tak sa títo dvaja zamýšľali, čo by sa stalo, keby autor populárnych kníh skúsil vydávať román na pokračovanie v podobe malých paperbackov, aké by sa v Británii mohli predávať za jednu-dve libry a v Amerike za nejaké tri doláre (dnes tu väčšinu paperbackov predávajú po 6,99 alebo 7,99). Nieкто ako Stephen King by mohol podstúpiť tento zaujímavý experiment, prehodil Malcolm a potom sa už rozhovor pobral iným smerom.

Ralph ten nápad viac-menej pustil z hlavy, ale vrátil sa k nemu na jeseň roku 1995 po tom, čo bol na Frankfurtskom knižnom veľtrhu, medzinárodnom knižnom podujatí, ktoré je pre agentov ako Ralph každodenným bojovým poľom. Po návrate ma oslovil s projektom románu na po-

kračovanie a prihodil pár ďalších nápadov, z ktorých väčšinu som okamžite zmietol zo stola.

Nápad s brožúrkami však zo stola neletel, na rozdiel od rozhovoru pre japonský *Playboy* alebo plne hradeného turné po pobaltských republikách totiž zažal v mojej predstavivosti jasnú iskru. Nemyslím si o sebe, že som novodobý Dickens – ak taký človek vôbec existuje, je to skôr John Irving alebo Salman Rushdie –, ale vždy som mal rád príbehy vyrozprávané po epizódach. S týmto formátom som sa po prvý raz stretol v novinách *The Saturday Evening Post* a zapáčil sa mi, pretože na konci každej epizódy sa čitateľ stával takmer rovnocenným partnerom spisovateľa – mali ste celý týždeň na úvahy o tom, ako sa had príbehu najnovšie zakľukatí. Navyše, človek tieto príbehy čítal a prežíval intenzívnejšie, aspoň sa mi to zdalo, pretože ich dostával po kúskoch. Nemohol ich zhltnúť naraz, ani keby chcel (a pri tých dobrých veru chcel).

Najlepšie na tom bolo, že doma sme si ich často čítali nahlas – môj brat David čítal jeden večer, druhý som to prebral ja a tretí nás vystriedala mama, potom bol opäť rad na bratovi. Bola to zriedkavá príležitosť užiť si písané dielo tak, ako sme si užívali filmy, na ktoré sme chodili, a televízne seriály (*Rawhide*, *Bonanza*, *Route 66*), ktoré sme pozerali spoločne. Skrátka rodinné podujatia. Až o mnoho rokov neskôr som sa dozvedel, že Dickensove romány si rodiny jeho súčasníkov vychutnávali v podstate rovnako, akurát si ohrýzali nechty pri kozube nad osudmi Pipa, Olivera a Davida Copperfielda roky, nie pár mesiacov (ešte aj tie najdlhšie zo seriálov v *Poste* zriedka tvorilo viac než osem dielov).

A bola tam ešte jedna vec, ktorá sa mi na tom nápade zapáčila, pôvab, aký podľa mňa ocení len autor napínavej alebo strašidelnej prózy: v príbehu, ktorý vychádza na po-

kračovanie, získava spisovateľ pred čitateľom náskok, aký mu je inak nedostupný – jedným slovom, milý verný čitateľ, nemáš možnosť zalistovať dopredu a nakuknúť, ako sa dej vyvinie.

Stále si pamätám, ako som raz, mohol som mať nejakých dvanásť rokov, vstúpil do našej obývačky a uvidel som mamu v jej obľúbenom hojdacom kresle, ako nakúka na koniec paperbacku od Agathy Christie, a prst drží v knihe niekde okolo strany 50. Zdesil som sa a aj som jej to povedal (mal som dvanásť, pamätajte, bol som teda vo veku, keď si chlapi po prvý raz nejasne uvedomia, že vedia všetko) s poukazom na to, že dozvedieť sa koniec detektívky skôr, ako sa tam človek dopracuje čítaním, je rovnaké ako vyjest' bielu plnku z keksíkov Oreo a samotné keksíky zahodiť. Zasmiala sa tým svojim krásnym smiechom bez stopy po rozpakoch a odpovedala, že možno áno, ale niekedy jedno-ducho neodolá pokušeniu. Podľahnúť pokušeniu, to bolo niečo, čomu som rozumel, zažíval som dosť vlastných, aj v dvanástich rokoch. Ale tu sa konečne našiel vtipný liek na toto konkrétne pokušenie. Až kým do kníhkupectiev nedorazí posledná časť, nikto nebude vedieť, ako sa *Zelená mília* skončí... ani ja sám.

Hoci to v nijakom prípade nemohol vedieť, Ralph Vicinanza sa o tomto nápade, rozdeliť román na pokračovania, zmienil vo chvíli, ktorá bola pre mňa psychologicky ideálna. Pohrával som sa totiž s námetom, o ktorom som predpokladal, že sa k nemu jedného dňa nejako dostanem: bolo to elektrické kreslo. Fascinovalo ma, odkedy som videl prvý film s Jamesom Cagneyom, a prvé príbehy z cely smrti, ktoré som kedy prečítal (v knihe s názvom *Dvadsaťtisíc rokov v Sing Singu* od dozorca Lewisa E. Lawesa), povzbudili temnejšiu stránku mojej predstavivosti. Aké by to asi bolo, zamyslel som sa, kráčať tých posledných štyridsať metrov

k elektrickému kreslu a vedieť, že tam zomriem? A keď už je o tom reč, aké by bolo byť tým mužom, ktorý musí odsúdenca pripútať... alebo stlačiť vypínač? O čo by taká práca človeka obrala? Ba ešte desivejšie... čo by k nemu mohla pridať?

Tieto základné myšlienky som v priebehu posledných dvadsiatich-tridsiatich rokov takmer placho vyskúšal v niekoľkých rozličných rámcoch. Napísal som jednu úspešnú novelu, ktorá sa odohrávala vo väzení (*Rita Hayworthová a vykúpenie z väznice Shawshank*), a akurát som sa s týmto námetom stotožnil, keď som objavil tento konkrétny nápad. Všeličo sa mi na ňom pozdávalo, ale najviac sa mi páčila určitá základná slušnosť v hlase rozprávača: nenápadného, úprimného, azda aj trochu vyjaveného – ak niektorý z mojich rozprávačov zodpovedal Stephenovi Kingovi, tak tento. Preto som sa pustil do práce, ale skusmo, prerušovane. Väčšina druhej kapitoly vznikla počas prerušenia bejzbalového zápasu, ktoré si na bostonskom štadióne Fenway Park vynútil dážď.

Keď mi Ralph zavolať, mal som stránky v zápisníku počmárané *Zelenou mílou* a uvedomil som si, že budujem román, hoci som mal tráviť čas prípravou na revidovanie knihy, ktorá už vznikla (*Zúfalstvo* – čoskoro sa s ňou stretnieš, verný čitateľ). V momente, ku ktorému som v *Zelenej míli* dospel, zvyčajne existujú len dve možnosti: odložiť príbeh a pravdepodobne sa k nemu už nikdy nevrátiť alebo odsunúť bokom všetko ostatné a vytrvať.

Ralph mi navrhol tretiu možnosť, príbeh, ktorý by vznikol rovnako, ako by sa čítal – na pokračovanie. A aj mne sa ten prvok napätia zapáčil: ak nesplním zadanie, ak nedodám, čo mám, odhadom milión čitateľov bude volať po mojej krvi. Nikto to nepozná lepšie ako ja, teda ak si odmyslíme môjho tajomníka Julianna Eugleyho: každý týž-

deň dostávame desiatky rozhnevaných listov so žiadosťami o ďalší diel cyklu *Temná veža* (trpezlivosť, drahí priaznivci Rolanda, ešte nejaký ten rok vydržte a vaše čakanie sa skončí, sľubujem). V jednom z nich bola polaroidová fotka plyšového medvedíka v reťaziach s odkazom pozliepaným z novinových titulkov a časopiseckých obálok: OKAMŽITE ZVEREJNI ĎALŠIU TEMNÚ VEŽU, INAK MEDVEDÍK ZOMRIE. Vyvesil som si ju v pracovni, aby mi pripomínala jednak moju zodpovednosť a jednak to, aké je super, keď ľuďom naozaj záleží – aspoň trochu – na vytvorení vašej predstavivosti.

Tak či onak, rozhodol som sa uverejniť *Zelenú milu* ako seriál brožúrok v štýle devätnásteho storočia a dúfam, že mi budete písať a informovať ma, a) či sa vám príbeh páči a b) či sa vám páči tento zriedka používaný, ale dosť zábavný doručovací systém. Samotné písanie sa mi tým rozhodne zdramatizovalo, ale v tejto chvíli (v daždivý októbrový večer roku 1995) kniha stále nie je hotová, ani len v hrubom náčrte, a výsledok zostáva neistý. No presne to je súčasť všetkého toho adrenalínu – momentálne sa ženiem hustou hmlou s plynovým pedálom až na podlahe.

Predovšetkým chcem však povedať, že ak sa pri čítaní zabavíte aspoň spolovice tak, ako som sa bavil ja pri písaní, budeme na tom obaja dobre. Fajn zážitok prajem... a čo keby ste si to čítali s kamarátom nahlas? Ak už nič iné, skráťte si čas, kým sa v novinovom stánku alebo v miestnom kníhkupectve objaví ďalšie pokračovanie.

Dovtedy sa majte dobre a buďte k sebe dobrí.

Stephen King

PRVÁ ČASŤ

**DVE MŔTVE
DIEVČATÁ**

1

Toto sa stalo v roku 1932, keď v Cold Mountain ešte stále bola štátna väznica. Ako inak, aj elektrické kreslo.

Väzni o tom kresle žartovali, tak ako ľudia vždy žartujú o tom, čo ich desí, ale nemôžu od toho ujsť. Prezývali ho Kostitras alebo Leňoška. Vymýšľali vtipy o faktúre za elektrinu a o tom, že riaditeľ Moores bude túto jeseň variť večeru na Deň vďakývzdania, lebo jeho manželka Melinda je chorá a nevládze.

No tých, ktorí si naozaj museli do tohto kresla sadnúť, humor rýchlo prešiel. V Cold Mountain som bol prítomný pri sedemdesiatich ôsmich popravách (v tom čísle som sa nikdy nepomýlil, budem si ho pamätať aj na smrteľnej posteli) a myslím si, že väčšine tých chlapov napokon docvakla realita toho, čo sa deje, keď im pripútali členky k hrubým dubovým nohám Kostitrasy. Vtedy si uvedomili (bolo im to vidieť v očiach, akési chladné zdesenie), že ich vlastným nohám sa práve skončila kariéra. Stále v nich prúdila krv, svaly boli stále silné, ale aj tak skončili; už nikdy neprejdú ďalšiu míľu ani si nezatancujú s dievčaťom pri stavaní stodoly. Kostitrasovým klientom stúpala informácia o vlastnej smrti od členkov. Keď stíchli ich slovné výlevy a väčšinou úplne nesúvislé posledné poznámky, na hlavu im natiahli

čierne hodvábne vrece. Malo byť určené pre nich, ale vždy som si myslel, že je v skutočnosti pre nás, aby sme nevideli tú strašnú záplavu zdesenia v ich očiach, keď im došlo, že zomrú s pokrčenými kolenami.

V Cold Mountain nebolo samostatné oddelenie pre väzňov odsúdených na smrť, iba blok E. Stál bokom od ostatných štyroch a mal asi štvrtinu ich veľkosti, tehly namiesto dreva a strašnú holú plechovú strechu, ktorá sa na letnom slnku ligotala ako nejaká šialená očná guľa. Vnútri bolo šesť ciel, tri po oboch stranách širokej stredovej uličky, takmer dvakrát také veľké ako cely v ostatných štyroch blokoch. A navyše jednolôžkové. Na väznicu úžasné ubytovanie (najmä v tridsiatych rokoch), ale väzni by ho boli vymenili za cely v ktoromkoľvek z ostatných štyroch blokov. Verte mi, že by ho boli vymenili.

Za tie roky, čo som slúžil ako správca bloku, sa nestalo, že by bolo naraz obsadených všetkých šesť ciel – vďaka Bohu aj za malé milosti. Maximálne boli obsadené štyri, čiernymi aj bielymi (v Cold Mountain nebola medzi odsúdennými na smrť segregácia), a bolo to teda poriadne peklíčko. Raz sa vyskytla žena, Beverly McCallová. Bola čierna ako noc a krásna ako hriech, ktorý ste nemali odvahu spáchať. Šesť rokov znášala, že ju manžel mlátil, ale jeho zahýbanie nezniesla ani deň. Keď zistila, že ju podvádza, ešte v ten večer čakala na nešťastného Lestera McCalla, ktorého kamoši (a pravdepodobne aj mimoriadne krátkodobá milenka) poznali pod prezývkou Strihač, na vrchole schodiska, čo viedlo k bytu nad jeho holičstvom. Počkala, kým si napoly zložil kabát, potom tomu neverníkovi zasypala dvojfarebné topánky jeho vlastnými črevami. Použila na to jednu z jeho britiev. Dve noci predtým, ako sa mala posadiť na Kostitrasa, ma zavolala do svojej cely a priznala sa mi, že ju vo sne prišiel navštíviť jej africký duchovný otec. Kázal

jej, aby zahodila svoje otrocké meno a zomrela pod slobodným menom Matuomi. Žiadala, aby mala na úmrtnom liste uvedené meno Beverly Matuomi. Duchovný otec jej asi neoznámil žiadne krstné meno alebo aspoň nie také, ktoré by rozoznala. Povedal som, že v pohode, môže byť. Za tie roky, čo som bol hlavným bacharom, som sa naučil odsúdeným nikdy nič neodmietat', ak to nebolo absolútne nutné. V prípade Beverly Matuomi to bolo aj tak fuk. Na druhý deň okolo tretej popoludní zavolať guvernéra a zmenil jej trest na doživotie v ženskej väznici v Grassy Valley – vtedy sme ju nazývali Babinec. Bol som rád, že keď Bev prišla k služobnému stolu, jej okrúhly zadok odbočil doľava namiesto doprava, to vám teda poviem.

Asi o tridsaťpäť rokov – muselo to byť minimálne tridsaťpäť – som zazrel to meno v novinách v čiernej kronike pod fotkou čiernej dámy s chudou tvárou, oblakom bielych vlasov a okuliarmi, ktorých rám zdobili umelé diamanty. Bola to Beverly. Podľa nekrológu strávila posledných desať rokov života na slobode a v podstate sama zachránila knižnicu v mestečku Raines Falls. Zároveň vyučovala v nedeľnej škole a v tom maličkom zapadákovke bola veľmi obľúbená. KNIHOVNÍČKA ZOMRELA NA INFARKT, znel titulok a pod ním stálo menším písmom, takmer poznámka pod čiarou: *Odsedela si vyše dve desaťročia vo väzení za vraždu*. Rovnaké boli iba oči, široké a planúce za okuliarmi s umelými diamantmi vo výbežkoch rámu. Boli to oči ženy, ktorá by ani po sedemdesiatke neváhala vytiahnuť britvu z modrého pohára s dezinfekciou, keby sa tomu nutkaniu nedalo odolať. Vrahov človek rozozná, dokonca aj keď skončia ako staré knihovníčky v ospalých mestečkách. Teda ak strávite toľko času strážením vrahov ako ja. Len raz som musel zapochybovať o podstate svojej práce. A tuším práve preto píšem toto tu.

V širokej chodbe v strede bloku E bolo na dlážke lino-
leum farby starých, vysušených limetiek, a tak sa to, čo sa
v iných väzniciach nazývalo Posledná míľa, v Cold Moun-
tain volalo Zelená míľa. Merala tak šesťdesiat dlhých kro-
kov z juhu na sever, zdola nahor. Na dolnom konci bola
samotka. Na hornom konci sa chodba rozdejovala. Od-
bočka vľavo znamenala život – ak sa to, čo sa odohrávalo na
horúcom dvore, dalo nazvať životom, a mnohí to tak nazý-
vali; mnohí ho žili roky bez zjavných negatívnych násled-
kov. Zlodeji, podpaľáči a páchatelia sexuálnych trestných
činov, všetci tam viedli reči, konali skutky a uzatvárali svoje
malé obchody.

No odbočka vpravo, to bolo niečo iné. Najprv ste vo-
šli do kancelárie (kde bol koberec takisto zelený, vždy som
ho chcel vymeniť a nikdy som sa k tomu nedostal) a prešli
ste popred môj stôl, na ktorom bola vľavo americká zástava
a vpravo zástava štátu. Na druhom konci miestnosti bolo
dvoje dverí. Jedny viedli do malého WC, ktoré som po-
užíval ja a dozorcovia z bloku E (niekedy dokonca aj ri-
diteľ Moores), druhé do akéhosi prístavku. Tam bola vaša
posledná štácia, keď ste prešli po Zelenej míli.

Boli to malé dvere – musel som skloniť hlavu, keď som
nimi prechádzal, a John Coffey si dokonca musel sadnúť
a posunúť sa. Vynorili ste sa na malej plošine, potom ste
zišli po troch betónových schodoch na drevenú dlážku. Bol
to vlastne sklad, hrozná miestnosť bez kúrenia s plechovou
strechou, rovnakou ako na bloku, ku ktorému bola prista-
vaná. Bolo tam tak chladno, že v zime ste videli, ako sa vám
parí od úst, a v lete tam bolo dusno. Počas popravy Elmera
Manfreda – bolo to v tridsiatom, tuším v júli alebo augus-
te – nám tam odpadlo deväť svedkov.

Na ľavej strane skladu – znovu – bol život. Nástroje
(všetky zamknuté v rámoň obohnaných reťazami, ako ke-

by to boli karabíny, a nie rýle a krompáče), suché základné potraviny, vrecia so semenami na sadbu vo väzenských záhradách, škatule s toaletným papierom, palety naložené prázdnyimi automobilovými poznávacími značkami do väzenskej dielne... dokonca vrecia s vápnom na kreslenie čiar na bejzbal a futbal – väzni ho hrávali na ploche, ktorá sa nazývala Pasienok, a v Cold Mountain sa také jesenné popoludnia tešili veľkej obľube.

Vpravo – znovu – smrť. Kostitras osobne na drevenom pódiu v juhovýchodnom kúte skladu, odolné dubové nohy, široké bočné operadlá, ktoré absorbovali pot hrôzy toľkých ľudí v posledných minútach ich života, a kovová prilba, väčšinou šibalsky prevesená cez operadlo kresla ako čiapka malého robota v komikse o Buckovi Rogersovi. Vinula sa z nej elektrická šnúra k utesnenému otvoru v škvarovej stene za kreslom. Na jednej strane bolo galvanizované plechové vedro. Keď ste nazreli dnu, uvideli ste okrúhlu špongiu, vyrezanú tak, aby sa akurát zmestila do kovovej prilby. Pred popravou sa namočila do soľného roztoku, aby lepšie viedla elektrický náboj jednosmerného prúdu, ktorý prebehol cez šnúru a špongiu do mozgu odsúdeného.

2

Rok 1932 bol rokom Johna Coffeyho. Details sú stále v novinách, keby sa niekomu chcelo vyhľadať si ich – niekomu s väčšou zásobou energie, ako má istý veľmi starý človek, ktorý ťahá poslednú etapu svojho života v starobinci v Georgii. Leto bolo horúce, to si pamätám, naozaj veľmi horúce. Október bol stále skoro ako august a riaditeľova manželka Melinda bola už istý čas v nemocnici v Indianole. Tej jesene ma postihla najhoršia infekcia močových

ciest, akú som kedy zažil, nie taká hrozná, aby som aj ja skončil v nemocnici, ale takmer taká hrozná, aby som si pri každom močení prial, nech je radšej po mne. Tá jeseň sa mi spája aj s Delacroixom, poloplešatým nízkym Francúzom, tým s myšou, čo prišla v lete a ovládala ten milý trik s cievkou. Ale hlavne to bola jeseň, keď do bloku E prišiel John Coffey, odsúdený na smrť za znásilnenie a vraždu dvojčiat Detterickových.

V bloku boli počas každej zmeny štyria alebo piati dozorcovia, ale veľa z nich chodilo len na zaskok. Dean Stanton, Harry Terwilliger a Brutus Howell (chlapí ho volali Brutál, ale bol to iba žart, nebol by ublížil ani muche, len keby musel, hoci bol riadne veľký) sú už všetci mŕtvi a takisto Percy Wetmore, ktorý bol ozaj brutálny... a navyše aj hlúpy. Percy nemal čo hľadať v bloku E, kde bola odporná povaha zbytočná a občas nebezpečná, ale bol cez svoju ženu rodina guvernérovi, tak zostával.

Práve Percy Wetmore doviedol Coffeyho do bloku s údajne tradičným pokrikom „Mŕtvy muž prichádza! Prichádza mŕtvy muž!“.

Stále bola páľava ako na prahu pekla, darmo bol október. Dvere na väzenský dvor sa otvorili, dnu sa vliala záplava jasného svetla a vstúpil ten najväčší muž, akého som kedy videl, s výnimkou niektorých basketbalistov, akých si môžete pozrieť v telke dole v televíznej miestnosti tohto zariadenia pre bezprizorných senilákov, kde som skončil. Na rukách mal reťaze, takisto na hrudi širokej ako sud na vodu, na členkoch mal putá a medzi nimi sa šúchala reťaz, ktorá znela ako sypúce sa mince, keď ju ťahal po zelenej chodbe medzi celami. Percy Wetmore šiel vedľa neho z jednej strany, chudý krpátý Harry Terwilliger z druhej a vyzerali ako deti, ktoré vedú zajatého medveďa. Ešte aj Brutus Howell vyzeral pri Coffeym ako decko, a to mal Brutál

skoro dva metre a bol aj poriadne široký, hráč amerického futbalu, ktorý hral za LSU, kým ho nevyrazili zo školy a nevrátil sa domov do hôr.

John Coffey bol čierny, tak ako väčšina mužov, ktorí prišli na krátky pobyt do bloku E a potom zomreli v lone Kostitrasy, a meral dvestotri centimetrov. Nebol však štíhly ako basketbalisti z telky – mal široké plecia a mohutne klebnutý hrudník, všetkými smermi opletený svalmi. Navliekli mu tú najväčšiu väzenskú rovnošatu, akú v sklade našli, a aj tak sa mu manžety nohavíc pohojdávali v polovici hrčovitých zjazvených lýtok. Košľa sa mu na hrudi nedala zapnúť a rukávy sa mu končili kdesi na predlaktiach. Čiapku si niesol v jednej obrovskej ruke, a ešteže tak, lebo na holej guľatej hlave ako z mahagónu by bola pripomínala čapičku verklikárovej opičky, ibaže nie červenú, ale modrú. Vyzeral, akoby mohol reťaze, ktoré ho spúťovali, bez námahy roztrhnúť, podobne ako človek roztrhne obal na vianočnom darčeku, ale keď ste sa mu pozreli do tváre, bolo vám jasné, že nič také neurobí. Nebola tupá – hoci Percy si o nej presne myslel a zakrátko začal Coffeyho volať *idiot* –, ale stratená. Stále sa obzeral, ako keby sa chcel zorientovať, kde je. Alebo možno aj kto je. Moja prvá myšlienka bola, že vyzerá ako čierny Samson... až potom, čo ho Dalila oholila nahladko ako svoju zradnú rúčku a prestala s ním byť sranda.

„Mŕtvy muž prichádza!“ zahulákal Percy a šklbal za puto na zápästí toho chlapiska, ako keby bol naozaj presvedčený, že môže Coffeym pohnúť, aj keby sa Coffey rozhodol, že sa sám z vlastnej vôle už nepohne. Harry čušal, ale vyzeral, že mu je to trápne. „Mŕtvy muž...“

„To by už hádam stačilo,“ povedal som. Bol som v tom, čo sa malo stať Coffeyho celou, sedel som na jeho prični. Samozrejme, vedel som, že príde, bol som tam, aby som ho

privítal a vzal si ho na starosť, ale nemal som ani potuchy o jeho neskutočnej veľkosti, kým som ho neuvidel. Percy mi venoval pohľad, ktorý hlásal, že všetci vedia, že som magor (okrem toho veľkého tupca, samozrejme, ktorý vie len znásilňovať a vraždiť dievčatká), ale nepovedal už ani slovo.

Trojica sa zastavila pred dverami cely, ktoré boli otvorené. Kývol som hlavou Harrymu a ten povedal: „Určite s ním chceš byť tu, šéfe?“ Nie často som v hlase Harryho Terwilligera počul nervozitu – stál pri mne počas väzenskej vzbury pred šiestimi či siedmimi rokmi a ani raz nezaváhal, ešte ani keď sa roznieslo, že niektorí väzni majú strelné zbrane –, ale vtedy jeho hlas znel nervózne.

„No čo, budem mať s tebou problémy, veľkáč?“ spýtal som sa z prične, kde som sedel, a usiloval som sa nevyzeráť a nehovoriť tak zúbožene, ako som sa cítil – infekcia močových ciest, ktorú som už spomenul, ešte nebola taká hrozná, ako sa napokon rozvinula, ale nebolo mi čo závidieť, to vám poviem.

Coffey pomaly zavrtil hlavou – raz doľava, raz doprava, potom sa tvár vrátila do presného stredu. A keď ma už jeho oči našli, tak sa ma držali a nepustili.

Harry mal v jednej ruke tvrdú podložku a na nej pripnuté Coffeyho papiere. „Daj mu to,“ povedal som Harrymu. „Vlož mu to do ruky.“

Harry poslúchol. Ten prerastený ťulpas si prevzal papiere ako vo sne.

„A teraz mi to dones, veľkáč,“ vyzval som ho a Coffey poslúchol, reťaze zacvendžali a zarachotili. Pri vstupe do cely musel skloniť hlavu.

Prezrel som si ho od hlavy po päty, najmä aby som prijal jeho výšku ako fyzický fakt, nie iba optickú ilúziu. A bol to teda fakt: dvestotri centimetrov. V kolónke hmotnosť mal zapísané stotridsať, ale myslím, že to bol iba odhad, musel

vážiť dobrých stopäťdesiat, možno aj stošesťdesiat kilogramov. V kolónke „jazvy a zvláštne znamenia“ stálo jediné slovo, napísané namáhavo paličkovým písmom rukou starého verného Magnussona z príjmu: *Početné*.

Zdvihol som hlavu. Coffey sa trochu posunul nabok a ja som uvidel, že Harry stojí na druhej strane chodby pred celou Delacroixa – to bol v čase Coffeyho príchodu náš jediný väzeň v bloku E. Del bol útlý plešivejúci chlapík s ustarostenou tvárou účtovníka, ktorý vie, že mu čoskoro prídu na spreneveru. Na pleci mu sedela jeho skrotená myš.

Percy Wetmore sa opieral o dvere cely, ktorá sa práve stala celou Johna Coffeyho. Vytiahol si hikóriový obušok z puzdra vyrobeného na mieru, v ktorom ho nosil, a poplieskaval si ním po dlani tak, ako keď má človek hračku a chce ju použiť. Z ničoho nič som ho tam už nemohol zniesť. Možno to spôsobila tá čudesná horúčava, možno infekcia, ktorá ma páčila v rozkroku, takže flanelová spodná bielizeň ma takmer neznesiteľne škriabala, a možno som tak len spracúval vedomie, že štát mi poslal černocho, ktorého mám popraviť, hoci je len na krok od idiota, a Percy ho navyše chcel predtým ešte trochu ručne spracovať. Pravdepodobne to spôsobili všetky tieto veci dohromady. Nech to už bolo čokoľvek, na chvíľu som prestal dbať na jeho politické konexie.

„Percy,“ ozval som sa. „Na ošetrovni sa sťahuje.“

„Tam to má na starosti Bill Dodge...“

„Viem,“ odvrkol som. „Bež mu pomôcť.“

„To nie je moja robota,“ vzpriečil sa Percy. „Tento kus hebedrúka áno.“ Hebedrúk, tak volal Percy zo žartu všetkých veľkých chlapov. Nebol vycivený ako Harry Terwilliger, ale bol nízky. Typ kohúta liliputána, ktorý si rád začína, najmä keď všetky okolnosti hovoria v jeho prospech.

A náramne márnivý, pokiaľ išlo o jeho vlasy. V jednom kuse si ich upravoval.

„V tom prípade máš po robote,“ povedal som mu. „Chod' na ošetrovňu.“

Vysunul spodnú peru. Bill Dodge a jeho chlapi prenášali škatule a štósy plachiet, dokonca aj posteľ; celá ošetrovňa sa sťahovala do novej budovy na západnom konci väznice. Horúčava, drina, ťažké náklady. Percy Wetmore nemal chuť ani na jedno, ani na druhé, ani na tretie.

„Všetkých, ktorých potrebujú, už majú,“ trucoval.

„Tak sa tam choď zahrať na šéfa,“ zvýšil som hlas. Všimol som si, že sa Harry zmraštil, a kašlal som na to. Ak dá guvernér riaditeľovi väznice Mooresovi príkaz vyraziť ma za to, že som si pohneval nesprávneho, koho asi tak dá Hal Moores na moje miesto? Percyho? Nežartujte. „Fakt je mi jedno, čo urobíš, Percy, len sa odtiaľto na nejaký čas odprac.“

Chvíľu som si myslel, že sa zatne a vypukne ozajstný problém, kým Coffey tam bude celý čas stáť ako najväčšie zaseknuté hodiny sveta. Potom si Percy vrazil obušok späť do ručne vyrobeného puzdra – ďalší hlúpy dôkaz jeho prekliatej márnivosti – a vykročil chodbou preč. Nepamätám si, ktorý dozorca v ten deň slúžil za stolom – asi jeden z tých na záskoku –, ale Percymu sa asi nepáčilo, ako sa tvári, lebo zavrčal: „Ten úškrn nech ti zmizne z toho podobaného ksichtu, lebo ti ho odtiaľ vyrazím“, keď okolo neho prechádzal. Zaštrkotali kľúče, krátko nás poctila páľava z dvora a potom bol Percy Wetmore preč, aspoň na istý čas. Delacroixova myš pobiehala Francúzovi z jedného pleca na druhé a fúziky ako vláčenka sa jej pomykávali.

„Seď, pán Zvonček,“ povedal Delacroix a myšiak zastal na jeho ľavom pleci, akoby porozumel. „Seď a buď potichu.“ Delacroixov spevavý cajunský prízvuk urobil zo slova *potichu* niečo exotické, výraz z cudzieho jazyka: *potihú*.